

שלום לך הנבחן !

קרא בעיון את ההוראות בדף זה ונהג בדיוק לפיהן. אי מילוי ההוראות עלול לגרום לתקלות שונות ואף להביא לידי פסילת בחינתך. הבחינה נועדה לבדוק את הישגיך האישיים, ולכן עבוד עבודה עצמית בלבד. בזמן הבחינה אין להיעזר בזולת ע"י קבלת חומר כתוב או בשיחות בע"פ, ואין לעזור לנבחנים אחרים גם אם פנו אליך. אין להכניס לחדר הבחינה חומר עזר – ספרים, מחברות, רשימות מכשירי קשר למיניהם וכו' – פרט ל"חומר עזר מותר בשימוש" המפורט בגוף השאלון או בהוראות מוקדמות של המשרד. אם ברשותך חומר עזר שאינו מותר בשימוש, מסור אותו לידי המשגיח לפני תחילת הבחינה. לאחר שסיימת את כתיבת הבחינה, מסור את המחברת לידי המשגיח ועזוב בשקט את חדר הבחינה.

אנא הקפד על טוהר הבחינות!

הוראות לנבחן אקסטרני

1. ודא כי במדבקה שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים ופרטי השאלון שתיבחן בו, והדבק אותה על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך.
2. אם לא קיבלת מדבקה, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחן אינטרני

1. ודא כי במדבקות הנבחן שקיבלת מודפסים פרטיך האישיים, ובמדבקות השאלון שקיבלת מודפסים פרטי השאלון שתיבחן בו.
2. הדבק על כריכת המחברת, במקום המיועד לכך מדבקת נבחן (ללא שם) ומדבקת שאלון.
3. אם לא קיבלת מדבקות, מלא בכתב יד את הפרטים במקום המיועד למדבקת הנבחן.

הוראות לנבחנים

1. אסור לכתוב בשולי המחברת (החלק המקווקו), היות וחלק זה לא ייסרק.
2. עמודים ששימשו כדפי טיוטה, יש לציון בראש העמוד את המילה טיוטה.
3. אין להשתמש בטיפקס במחברת הבחינה. אם ברצונך למחוק – העבר קו או (X) על הכתוב.
4. במחברת הבחינה יש לכתוב בעט בלבד.
5. אין לכתוב שם בתוך המחברת, משום שהבחינה נבדקת בעילום שם.
6. אין להוסיף או לשנות שום פרט במדבקות, על מנת למנוע עיכובים בזיהוי הנבחן וברישום הציונים.

ב ה צ ל ח ה !

הערכה שלישית

הערכה שניה

הערכה ראשונה

12 סמל שאלון 17 رقم النموذج שם השאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان	18 מועד 21 موعد 31 מס' תעודת זהות 32 סמל ב"ס رقم الهوية رقم المدرسة הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن داخلي
12 סמל שאלון 17 رقم النموذج שם השאלון ויחידות לימוד اسم النموذج والوحدات التعليمية הדבק כאן ↑ מדבקת שאלון الصق هنا ↑ ملصقة نموذج امتحان	18 מועד 21 موعد 31 מס' תעודת זהות 32 סמל מרכז رقم الهوية رقم مركز الامتحان הדבק כאן ↑ מדבקת נבחן (ללא שם) الصق هنا ↑ ملصقة ممتحن (بدون اسم)	מדבקות לנבחן ملصقة ممتحن خارجي

מחברת בחינה אחידה – משבצות – אקסטרני/אינטרני
דפטר امتحן מועד – מריבט – חריג/חריג

* הוראות בשפה הערבית מעבר לדף.
* التعليمات باللغة العربية على ظهر الصفحة

وزارة التربية والتعليم

الإدارة التربوية

القسم الكبير للامتحانات

دفتر امتحان

تحية للممتحن!

اقرأ بتمعن التعليمات في هذه الصفحة واعمل وفقاً لها بالضبط. عدم تنفيذ التعليمات قد يؤدي إلى عواقب مختلفة وحتى إلى إلغاء امتحانك. أعد الامتحان لفحص تحصيلاتك الشخصية، لذلك اعمل بشكل ذاتي فقط. أثناء الامتحان، لا يُسمح طلب المساعدة من الغير بواسطة الحصول على مواد مكتوبة أو الحديث، كما لا يُسمح مساعدة ممتحنين آخرين، حتى لو توجهوا إليك.

لا يُسمح إدخال مواد مساعدة - كتب، دفاتر، قوائم، أجهزة اتصال بأنواعها وما شابه - إلى غرفة الامتحان، ما عدا "مواد مساعدة يُسمح استعمالها" المفصلة في نموذج الامتحان أو في تعليمات مسبقة من الوزارة.

إذا كانت لديك مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها، سلمها للمراقب قبل بدء الامتحان. بعد أن تنتهي من كتابة الامتحان، سلم الدفتر للمراقب، وغادر غرفة الامتحان بهدوء.

استعمال مواد مساعدة لا يُسمح استعمالها سيؤدي إلى إلغاء الامتحان.

نرجو التقيد بنزاهة الامتحانات!

تعليمات للممتحن

1. تأكد بأن تفاصيلك الشخصية مطبوعة على ملصقات الممتحن التي حصلت عليها، وبأن تفاصيل نموذج الامتحان الذي تُمَتِّح به مطبوعة على ملصقات نموذج الامتحان التي حصلت عليها.
2. ألصق على غلاف الدفتر، في المكان المخصص لذلك، ملصقة ممتحن (بدون اسم) وملصقة نموذج امتحان.
3. إذا لم تحصل على ملصقات، اكتب بخط يد واضح التفاصيل في المكان المخصص لملصقة الممتحن.
4. لا يُسمح الكتابة في هوامش الدفتر (في المنطقة المخططة)، لأنه لن يتم مسح ضوئي لهذه المنطقة.
5. اكتب كلمة مسودة في رأس كل صفحة تستعملها مسودة.
6. لا يُسمح استعمال التيبكس (спрайт) في دفتر الامتحان. إذا أردت المحو - مرر خطاً أو ضع (X) على المكتوب.
7. يجب الكتابة في دفتر الامتحان بقلم حبر فقط، لا يُسمح الكتابة بقلم رصاص.
8. لا يُسمح كتابة الاسم داخل الدفتر، لأن الامتحان يُفحص بدون ذكر اسم.
9. لا يُسمح إضافة أو تغيير أية تفاصيل في الملصقات، وذلك لمنع عواقب في تشخيص الممتحن وفي تسجيل العلامات.

نتمنى لك النجاح!

עברית: הבנה, הבעה ולשון

לבתי ספר עצמאיים

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני חלקים.

חלק ראשון – הבנה והבעה		— 50 נקודות
פרק א: הבנת הנקרא	— 26 נקודות	
פרק ב: כתיבה ממוזגת	— 24 נקודות	
חלק שני – לשון		— 50 נקודות
פרק א: שם המספר ומילות היחס	— 10 נקודות	
פרק ב: תחביר	— 40 נקודות	יש לבחור באחד הפרקים
פרק ג: מערכת הצורות	— 40 נקודות	
סה"כ – 100 נקודות		

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: 1. יש לקרוא את הטקסטים שבנספח ולענות על השאלות בגוף שאלון זה, לפי ההוראות.

2. לכתוב תיוטה אפשר להשתמש בעמודים האחרונים (20-21) של השאלון.

3. הקפד על כתב ברור.

4. הקפד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

חלק ראשון — הבנה והבעה (50 נקודות)

קרא את הטקסטים שבנספח המצורף, וענה על השאלות בפרקים שלפניך.

פרק א: הבנת הנקרא (26 נקודות)

ענה על כל השאלות 1-3.

1. א.

תופעת ההגירה למדינות אירופה אינה חדשה.

(1) מדוע דווקא בעת האחרונה עלתה תופעה זו לסדר היום הציבורי באירופה?

(2) בחר בשניים מן הטקסטים שקראת, והעתק מכל אחד מהם משפט המוכיח

את קביעתך.

(4 נקודות)

ב.

נסח את הדילמה שמורג (טקסט א) מציג במאמרו. (3 נקודות)

2.

המאמר של אברהמי (טקסט ג) הוא מאמר עמדה.

א.

נסח את הטענה העיקרית של אברהמי בנוגע לתופעת ההגירה. (3 נקודות)

ב.

עיין בטקסט ג, שורות 6-10.

(1) העתק משורות אלה שני משפטים שלכל אחד מהם יש תפקיד במבנה של

מאמר טיעון.

(2) ליד כל משפט שהעתקת ציין את תפקידו במאמר.

(4 נקודות)

(שים לב: סעיף ג של השאלה בעמוד הבא.)

/המשך בעמוד 3/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

- ג. האם פרימור (המרואיין בטקסט ב) מסכים עם עמדתו של אברהמי (טקסט ג) בנוגע לתופעת ההגירה? נמק את תשובתך. (4 נקודות)

3. טקסט ב הוא ריאיון.

- א. ציין שני יתרונות של הצגת מידע באמצעות ריאיון. (4 נקודות)

- ב. בין השאלות של המראיין יש שאלות הרומזות על עמדה המנוגדת לעמדת המרואיין (פרימור).

בחר בשאלה אחת הרומזת על עמדה מנוגדת, והעתק אותה.

הסבר את בחירתך.

(4 נקודות)

ענה על שאלה 4.

4. לקראת דיון בכיתה על תופעת ההגירה ההמונית לאירופה כתוב סקירה על הדעות החלוקות

בסוגיית קליטת המהגרים באירופה.

כתוב את הסקירה על פי שלושת הטקסטים שקראת. הקפד על דרכי מסירה מקובלות

ועל אזכור מקורות המידע בגוף הסקירה ובסופה.

כתוב בהיקף של כ- 300 מילים בעמודים 4-5. (תוכל להשתמש בעמוד 6 לכתיבת טיוטה).

[illegible]

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

[illegible]

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

/המשך בעמוד 7/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

חלק שני – לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. עליך לענות על שני פרקים: על פרק א – חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

פרק א: חובה – שם המספר ומילות היחס (10 נקודות)

ענה על שאלה 5.

5. א. (1) לפניך משפטים, ובהם מספרים מודגשים. כתוב במילים את המספרים המודגשים.

• השנה הוגשו למשרד הפנים בפינלנד 15,000 בקשות למקלט מדיני.

• בשנים האחרונות עלה מספר המהגרים שגורשו מאיטליה פי 4 לעומת מספר המהגרים שגורשו בשנים שקדמו להן.

• בכ' באלול תשע"ה התפרסם מאמר מספר 1 – "מהגרים נקבצו עליה", וב-16 בחודש התפרסם המאמר "העולם רועש וגועש".

• לפי סקר שנערך בגרמניה, 87 אחוזים מאזרחי גרמניה מעוניינים לתרום בגדים וכסף לפליטים,

ו-2/3 מהם מוכנים לסייע לפליטים בהתנדבות.

(2) לפניך משפט ובו מספר. הקף את הצורה הנכונה של שם המספר במשפט.

העונש בצרפת על הברחת גבול הוחמר בשנים האחרונות, וכעת הוא שְׁמוֹנֶה-עָשָׂר / שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרִי / שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרִי חודשי מאסר.

ב. לפניך שלושה משפטים, ובהם כתובות מילות יחס בסוגריים. בכל אחד מן המשפטים הטה את מילת היחס שבסוגריים על פי ההקשר במשפט.

• יש אזרחים ממדינות אירופה שהציעו לשַׁכֵּן את הפליטים (אצל) _____, ואחרים תרמו להם בגדים ואוכל.

• לפי האמנות הבינלאומיות, המדינות שהפליטים מגיעים (אל) _____ חייבות להגן על הפליטים.

• קנצלרית גרמניה פנתה למנהיגי המדינות באירופה ואמרה: "אני מצפה

(מן) _____ שתסייעו בקליטת המהגרים".

/המשך בעמוד 8/

לפניך שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
 בחר בפרק שלמדת: בפרק ב – תחביר **או** בפרק ג – מערכת הצורות.
 בפרק שבחרת ענה על השאלות לפי ההוראות.

ציין את שם הפרק שבחרת: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע מן השאלות 6-10 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

6. לפניך שלושה משפטים, ובהם חלקים כוללים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. הנציבות האירופית תומכת בשילוב המהגרים בחברה ובשיפור הפיקוח על הגבולות.

II. במקרים רבים מתברר שאין מדובר בפליטים, אלא במהגרים הרוצים לשפר את

תנאי חייהם.

III. משבר ההגירה מאיים לא רק על אירופיותה של היבשת, אלא גם על אחדותה.

א. העתק את החלקים הכוללים מכל אחד מן המשפטים III-I.

ב. ציין את התפקיד התחבירי המשותף לחלקים הכוללים בשלושת המשפטים.

- ג. (1) מהו הקשר הלוגי בין החלקים הכוללים במשפט III? _____
- (2) באיזה משני המשפטים האחרים יש אותו קשר לוגי? _____
- (3) מהו הקשר הלוגי במשפט האחר? _____

ד. לפניך משפט נוסף.

הונגריה הודיעה כי לא תיתן אשרות כניסה אלא לפליטים הנרדפים במולדתם.

(1) מהי המטרה של השימוש במבנה "לא... אלא..." במשפט זה?

- (2) איזו מילה יכולה להמיר את המבנה "לא... אלא..." שבמשפט זה, ולשמור על משמעות המשפט? הקף את התשובה הנכונה. גם / רק

/המשך בעמוד 9/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

7. לפניך ארבעה משפטים, ובהם מבנים תחביריים שונים למסירת דברים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

- I. לפי נתוני ארגון ההגירה הבין-לאומי, בשנה האחרונה טבעו 3,492 מהגרים שניסו להגיע לאירופה דרך הים.
- II. בהונגריה אומרים כי הם קורסים תחת נטל קליטת המהגרים.
- III. "אירופה אינה מחויבת לקלוט בשטחה את כל המהגרים", טוען אבי פרימור.
- IV. לטענת אזרחים בגרמניה, קליטת מהגרים בלי הגבלה עלולה לפגוע בצביון של מדינתם.
- א. ציין את דרך מסירת הדברים בכל אחד מן המשפטים I-IV.

- ב. (1) העתק מן המשפטים II, III, רק את המידע שנמסר במשפט.
משפט II: _____
משפט III: _____
- (2) מבין המשפטים II, III, ציין את מספר המשפט שהמידע שנמסר בו אמין יותר.
נמק את קביעתך במושגים תחביריים. _____

- ג. לפניך משפט מטקסט א (שורות 25-27) המנוסח בצורה לא שגרתית: רצף של פסוקיות לוואי הקשורות זו בזו.
איטליה יוצאת נגד צרפת שיוצאת נגד בריטניה שיוצאת נגד חוקי ההגירה של האיחוד האירופי שיוצא נגד יוון שמצבה דומה למצב של הונגריה שהוזהרה על ידי אוסטריה וגרמניה.
- (1) העתק את הפעלים המודגשים בקו, וכתוב ליד כל אחד מהם את הנושא שלו.

- (2) איזו מטרה רטורית רצה הכותב להשיג במבנה תחבירי מיוחד זה?
הקף את התשובה הנכונה:
לגרוע הזדהות, לבטא אירוניה, לבטא נחרצות, להפריך עמדה מנוגדת

8. א. לפניך שלושה משפטים מורכבים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

I. מנהיגי המדינות באירופה מתקשים להכריע בשאלה מי מן המהגרים נמלט

מארצו בשל מלחמה או רדיפה אישית.

II. מי שמתבונן בכתבות העיתונים של השנה האחרונה מתוודע לתהליכים

רבי-משמעות המתרחשים בעולם.

III. איש אינו יודע מי יתערב בתהליכים המתחוללים על אדמות אירופה.

(1) תחם את 22 הפסוקיות במשפטים III-I.

(2) ציין מעל כל אחת מן הפסוקיות שתחמת את התפקיד התחבירי שלה.

ב. לפניך שני משפטים פשוטים. ליד כל משפט יש קו.

I. באירופה מתקשים להתמודד עם קליטת המוני המהגרים. _____

II. האירופים מגלים את הצד היפה של האנושות: חמלה, הושטת עזרה וסיוע

לאנשים חסרי כול. _____

(1) בקו שליד כל אחד מן המשפטים כתוב מהו המבנה שלו (ייחוד, סתמי,

בעל חלקים כוללים).

(2) בכל אחד מן המשפטים הקף את המילה / המילים שעל פיהן קבעת את

תשובתך בתת-סעיף (1).

(3) ציין קשר שיבטא את הקשר הלוגי שבין שני המשפטים II-I. _____

9. א. לפניך שני משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.
- I. בגלל זיכרון השואה יש לממשלת גרמניה גישה חיובית לקליטת מהגרים.
- II. לדעת אזרחים בגרמניה, יש לחשוש מפני שינוי דמוגרפי בעקבות מדיניות זו.
- (1) ציין את המשמעות של המילה "יש" בכל אחד מן המשפטים II-I.
משפט I: _____ משפט II: _____
- (2) ציין את הנושא במשפט I. _____
- (3) העתק מן המשפטים II-I את כל הקשרים המציינים סיבה.
-
- ב. לפניך ארבעה משפטי שאלה, ובהם מילים מודגשות. קרא אותם וענה על הסעיפים שאחריהם.
- I. האם תיהפך אירופה בחסות החמלה ליבשת של מהגרים?
- II. האם ההחלטה על פתיחת הגבולות עבור הפליטים הייתה נכונה?
- III. מה הם קשיים אלה לעומת הסכנות שמהן נמלטו?
- IV. מדוע ההגירה נעשית בעיה מהותית של מדינות רבות באירופה?
- (1) מבין המילים המודגשות בקו במשפטים העתק את המילה היוצאת דופן מבחינת התפקיד התחבירי. ציין את התפקיד התחבירי שלה.
- _____
- (2) ציין את התפקיד התחבירי המשותף לשאר המילים המודגשות בקו.
- _____
- ג. לפניך שלושה משפטים. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.
- I. על פי מרבית המומחים והפרשנים, גל הפליטים ששוטף את אירופה הוא תחילתו של עידן היסטורי חדש. _____
- II. נראה כי לא כל מדינות אירופה שותפות לקליטת הפליטים שצובאים על גבולותיהן. _____
- III. אזרחי אירופה מוכנים לקלוט את הפליטים, אבל הם חושבים גם על היום שלמחרת, על העתיד. _____
- (1) ציין בקו שליד כל משפט את סוגו התחבירי: פשוט, איחוי (מחובר), מורכב.
- (2) לפניך ארבעה מושגים תחביריים. לכל אחד מהם הבא דוגמה מן המשפטים III-I.
- נשוא מורחב: _____
- הסגר: _____
- תמורה: _____
- פסוקית נושא: _____

10. א. לפניך משפט.

באירופה רוצים לסייע לבני אדם שחוו סבל רב במדינותיהם, ומבקשים מפלט במדינות אירופה לאחר שעברו קילומטרים דרך הים בסירות רעועות.

פרק את המשפט לארבעה משפטים פשוטים ועצמאיים. סדר אותם לפי סדר התרחשותם.

ב. לפניך משפט. קרא אותו, וענה על הסעיפים שאחריו.

ענף התיירות ביוון נפגע קשות מזרם המהגרים מן המזרח התיכון ומאפריקה, אף על פי כן יוון אינה יכולה לנעול את שעריה בפניהם.

(1) קבע את סוג המשפט, וציין את הקשר הלוגי שבו.

(2) המך את המשפט במשפט מסוג תחבירי אחר. שמור על הקשר הלוגי שבמשפט הנתון.

(3) קבע את התפקיד התחבירי של המילים המסומנות בקו במשפט.

ביוון _____
 קשות _____
 אינה _____

ג. לפניך שלוש הצעות לתחימת משפט מורכב. עיין בהן וענה על הסעיפים שאחריהן.

I. אדם שהגיש בקשה למקלט בשל סכסוך אלים או רדיפה אישית

המסכנים את חייו בארצו, לא יגורש עד שתתברר בקשתו.

II. אדם שהגיש בקשה למקלט בשל סכסוך אלים או רדיפה אישית

המסכנים את חייו בארצו, לא יגורש עד שתתברר בקשתו.

III. אדם שהגיש בקשה למקלט בשל סכסוך אלים או רדיפה אישית

המסכנים את חייו בארצו, לא יגורש עד שתתברר בקשתו.

(1) הקף את המספר של הצעת התחימה הנכונה.

(2) בהצעת התחימה שבחרת ציין מעל כל אחת מן הפסוקיות את התפקיד התחבירי שלה.

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה עליך לענות על ארבע מן השאלות 11-15 (לכל שאלה — 10 נקודות).

שים לב: בכל שאלה שתבחר, ענה על כל הסעיפים.

11. לפניך משפטים ובהם מילים מודגשות. קרא אותם, וענה על הסעיפים שאחריהם.

(1) עד סוף 2016 צפויים להגיע ל**מדינות** אירופה מיליוני פליטים. בעקבות **תופעה** זו

לוללה להתרחש **תפנית** היסטורית אדירה.

(2) מי ש**מתבונן** במהגרים ה**מגיעים** לאדמת אירופה **נוכח** לדעת כי הם אינם נרתעים

מן הקשיים ה**צפויים** להם.

(3) מדינות אירופה רוצות **להשיג** כוח עבודה זול, עם זה עליהן לנהוג ב**הבנה** כלפי

המהגרים שנמלטו מארצות מוצאם, ו**לתת** להם תנאי מחיה נאותים.

(4) היו ש**העזו להתריע** על זרם הפליטים הגובר לאירופה ודרשו לעצור אותם.

(5) התכניות לקליטת המהגרים באירופה **יטעו** תקוות בלב המהגרים.

שים לב: המשימות בסעיפי השאלה נוגעות למילים המודגשות בלבד.

א. — העתק את כל הפעלים מן ה**גזרה** של הפועל **יטעו**.

— ציין איזה פועל מבין הפעלים שהעתקת הוא בבניין של הפועל **יטעו**.

ב. העתק שני **שמות** מן ה**גזרה** של הפועל **מתבונן**. כתוב את הגזרה המשותפת.

השמות: _____ הגזרה המשותפת: _____

ג. העתק **פועל** ו**שם** מגזרת נחי פי"ו. _____

ד. העתק **שם** מן הגזרה של הפועל **צפויים**. _____

ה. במשפט (4) כתובים הפעלים **העזו**, **להתריע**.

— ציין את השורש של כל אחד מן הפעלים.

העזו _____ **להתריע** _____

— קבע איזה משני השורשים הוא שורש תנייני. _____

פְּרַט את דרך ההיווצרות של הפועל משורש זה.

12. א.

לפניך משפט, ובו מילים מודגשות.

מדינות אירופה **מתוכחות** על המדיניות שיש לנקוט כלפי המהגרים, וכמה מהן **מסרבות להשתתף** בקליטת **המהגרים** בתחומן בדרך של חלוקה **מסכמת** בין המדינות.

(1) העתק מן המילים המודגשות שני זוגות של מילים – בכל זוג שתי המילים

מאותו **הבנין**. כתוב את הבניין המשותף לכל זוג.

הזוג: _____ הבניין המשותף: _____

הזוג: _____ הבניין המשותף: _____

(2) העתק מן המילים המודגשות שבמשפט:

פועל: _____

שם עצם: _____

שם תואר: _____

ב. לפניך רשימת שמות.

מנהיגות התמודדות עריצות תירות העדרות

העתק מן הרשימה רק את המילים שבהן הסימנים X וות היא **צורן סופי**.

ג. לפניך שני משפטים ובהם המילה **שבירה**.

(1) יהלום מנצנץ בגלל **שבירה** של קרני האור.

(2) לא רצוי לתת לילדים קטנים צלחת **שבירה**.

(1) באיזה מן המשפטים יש במילה **שבירה** צורן נטייה? _____

(2) ציין את המשקל של המילה **שבירה** בכל אחד מן המשפטים.

משפט (1): _____

משפט (2): _____

(שים לב: סעיף ד של השאלה בעמוד הבא).

لا تكتب في هذه المنطقة

ד. האקדמיה ללשון העברית ביקשה מן הציבור להציע חלופות למילים לועזיות.

לפניך הצעות לחלופות של שתי מילים.

בכל אחת מן המילים בחר בהצעה אחת שלדעתך היא המתאימה ביותר. נמק את

בחירתך (שים לב לשורש, לדרך התצורה ולמשמעות).

(1) המילה הלועזית: פּוֹמְפֶּה (פותח סתימות ידני).

ההצעות: חוֹלְצָן, מְשַׁלֵּי, פּמֶמֶת

(2) המילה הלועזית: קְלִידוֹסְקוֹפ (מכשיר בצורת גליל שבו שברי זכוכית צבעוניים.

בעת סיבוב הגליל משתקפים בו צורות וצבעים. מקור המילה קליידוסקופ

מיוונית, והיא מורכבת מן המילים יפה + דמות + לראות).

ההצעות: מְקִסְמֶת, גְּלִילוֹר, סִסְגוֹנוֹן

/המשך בעמוד 17/

13. א.

- לפניך שני משפטים, ובהם מילים מודגשות.
- הַתְּקַצִּיב מיועד לבניית מרכזי קליטה למהגרים.
- יש תְּקַצִּיב גם לתכנית לגירוש מהגרים.
- לפניך חמישה היגדים. הקף את המספר של ההיגדים הנכונים.
- (1) שני השמות — תְּקַצִּיב, תְּקַצִּיב — הם משורש בעל ארבעה עיצורים.
- (2) שני השמות — תְּקַצִּיב, תְּקַצִּיב — הם שמות פעולה.
- (3) אחד מן השמות — תְּקַצִּיב או תְּקַצִּיב — הוא שם פעולה של בניין פיעל.
- (4) שני השמות — תְּקַצִּיב, תְּקַצִּיב — הם משורש תנייני.
- (5) שני השמות — תְּקַצִּיב, תְּקַצִּיב — נוצרו בדרך של שורש ומשקל.

ב. לפניך רשימת מילים.

מִמֶּתִּין מְגוֹן רֹאשׁוֹן נָכוֹן זָכָרוֹן מְשַׁפֵּטָן

העתק מן הרשימה —

- מילה שהנו"ן הסופית שבה היא אחת מאותיות השורש: _____
- מילה שהנו"ן הסופית שבה שייכת למשקל: _____
- מילה שהנו"ן הסופית שבה שייכת לצורן הסופי: _____

ג. לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מילה מודגשת.

- מדינות אירופה אינן מחויבות לקלוט בַּשְׂטָחִין את כל המהגרים.
 - יש הטוענים כי מי שמתנגד לקליטת פליטים במדינתו הוא גִּזְעָן.
- מבין המילים המודגשות קבע באיזו מילה יש צורן גזירה ובאיזו מילה יש צורן נטייה.

בַּשְׂטָחִין: _____ גִּזְעָן: _____

ד. לפניך ארבעה שמות פועל משורשים מרובעים. הסבר את דרך ההיווצרות של

כל אחד מן השורשים.

לְעַדְדָן _____

לְדַפְדֵּף _____

לְנִלֵּן _____

לְמַחֵזר _____

14. לפניך רשימת מילים.

הוֹנָאָה, לוֹוִי, מְצִיָּאָה, הַרְשָׁאָה, קָרִין,
הַפְּנִיָּה, שְׂגִיָּאָה, בְּטוֹי, הוֹדִיָּה

א. מייין את המילים בטבלה שלפניך לשלוש קבוצות לפי הגזרה.

ב. כתוב את שם הגזרה של כל אחת מן הקבוצות.

ג. לפניך שתי מילים: בְּנָאִי יִמָּאִי.

כתוב במה דומות ובמה שונות שתי המילים מבחינת דרך התצורה שלהן ומבחינת המשמעות שלהן. הסבר את תשובתך.

ד. לפניך משפטים, ובהם מודגשים פעלים סבילים.

לכל אחד מן הפעלים כתוב שם פועל פָּעִיל.

- אירופה מוֹצֵפֶת מהגרים. _____
- קצב ההגירה לא הוֹאָט. _____
- ידם של אזרחים רבים באירופה מוֹשָׁטָת לסייע למהגרים. _____

/המשך בעמוד 19/

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

لا تكتب في هذه المنطقة

15. א.

לפניך רשימת מילים: שמות ופעלים.

— ליד כל שם כתוב את המשקל שלו ואת משמעותו.

— ליד כל פועל כתוב את הבניין שלו.

מִיעָד _____
תְּקוּעִים _____
קִדְחָת _____
הִגִּירָה _____
יַחֲסֵמוּ _____
גִּרוּשׁ _____

ב.

לפניך שני משפטים, ובכל אחד מהם מודגש פועל. קרא את המשפטים וענה על השאלות שאחריהם.

I. ארגוני סיוע לפליטים יַעֲלוּ את סוגיית מצוקת הפליטים בדיון מיוחד באו"ם.

II. מחירי הנסיעה לא יַעֲלוּ בשנת התקציב הנוכחית.

(1) ציין את השורש המשותף לשני הפעלים המודגשים: _____

(2) ציין את הבניין של כל אחד מן הפעלים.

_____ הבניין של הפועל יַעֲלוּ במשפט I:

_____ הבניין של הפועל יַעֲלוּ במשפט II:

(3) ציין את השורש ואת הבניין של הפועל המודגש במשפט שלפניך:

_____ השלטונות יַיַעֲלוּ את קליטת הפליטים. _____

ג.

לפניך שתי קבוצות של שמות, ובכל קבוצה ארבעה שמות שנוצרו משורש ומשקל.

בכל אחת מן הקבוצות הקף את השם היוצא דופן מ**מבחינת המשקל**.

הסבר את קביעתך.

(1) מַעֲבָר, מַזְגָּן, מוֹרֵד, מָכוֹן

(2) תַּלְלִיָּה, תַּפְסִיסָה, רִיצָה, תַּגְוָבָה

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

לא לכתוב באזור זה

لا تكتب في هذه المنطقة

[illegible]

מדבקת משגיח

ملصقة مراقب

"אתך בכל מקום, גם בבגרות.

בהצלחה, מועצת התלמידים והנוער הארצית"

"معك في كل مكان، وفي البجروت أيضًا.

بالنجاح، مجلس الطلاب والشبيبة القطري"

נספח: טקסטים
לשאלון עברית: הבנה, הבעה ולשון
לבתי ספר עצמאיים
על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית
75281, קיץ תשע"ו

לפניך שלושה טקסטים.

קרא את שלושת הטקסטים, וענה על השאלות בשאלון המחברת המצורף.

טקסט א — מאמר

מהגרים נקבצו עליה

(מעובד על פי מורג, מ'. מלחמת העולם השלישי מרעידה את אדמת אירופה ההמומה, **המודיע**, כ' באלול תשע"ה)

מיליוני אנשים אומללים, שקצה נפשם במדינותיהם מוכות המלחמות ורדופות העריצות והעוני, קמים ועוזבים את מולדתם — סוריה או לוב, סודן או אריתראה, עירק או תימן. המוני מהגרים צובאים על גבולותיהן של ארצות אירופה ומחפשים בהן עתיד טוב יותר.

האירופים אובדי עצות ושרויים בוויכוחים פנימיים — מה לעשות לנוכח הנחשולים האנושיים המסתערים על הגבולות וחוצים מדינות, על עולליהם וטפם. במדינות מערב אירופה משתדלים לנהוג בהבנה ולקלוט את המהגרים, עם זאת הם מודאגים מן ההתגברות של תופעת ההגירה, ואילו במדינות מזרח אירופה כמו צ'כיה וסלובקיה נוהגים בקשיחות במהגרים ומסרבים לקלוט אותם.

אסונות קשים מכים במהגרים — בחופי לוב טבעו שתי סירות שעליהן מאות מהגרים, ובאוסטריה מתו עשרות מהגרים בתוך משאית של מבריחי גבולות. אלפי מהגרים חשופים למחלות וסובלים מתת-תזונה. לפי ארגון ההגירה הבין-לאומי, בשנה האחרונה טבעו למוות 3,492 מהגרים שניסו להגיע לאירופה דרך הים. בכל יום חיילים של צבא איטליה ויוון מחלצים כאלף מהגרים מן הים.

אולם האם אירופה יכולה להרשות לעצמה להיהפך — בחסות החמלה — ליבשת של מהגרים? בשנים האחרונות אירופה מוצפת מהגרים, ורבים מהם עושים באירופה כבשלהם. שכונות העוני בפרברי הערים הגדולות הולכות וגדלות והפשיעה מתרחבת; מהגרים עניים המתעלמים מן החוק והסדר נמצאים במרכזי הערים, והסביבה משתנה בהדרגה לנגד עיניהם המבועתות של אזרחי אירופה; השינוי הדמוגרפי מהיר; במקומות עבודה מעדיפים להעסיק מהגרים, משום שהם מוכנים לעבוד יותר ולהשתכר פחות. האם יהיה נכון להתעלם מכל ההתרחשויות הללו ולפתוח את הגבולות לרווחה? זאת הדילמה הקשה שניצבת לפני אירופה.

הדילמה הזאת מפלגת את מנהיגי מדינות אירופה וקורעת את האיחוד האירופי. הונגריה למשל בנתה חומת תיל כדי לעצור את זרם ההגירה המגיע מסרביה. האיחוד האירופי טען כי מעשה זה הוא הפרה של תקנות האיחוד המחייבות לאפשר תנועה חופשית בין המדינות. במדינות אחדות עולה כוחן של מפלגות קיצוניות הנאבקות בהגירה, וזוכות בשל כך לתמיכה מן האזרחים החוששים לאבד את הצביון התרבותי של מדינתם. אם כן משבר ההגירה מאיים לא רק על "אירופיותה" של היבשת אלא גם על אחדותה. המדינות החלוקות בנוגע ליחס כלפי המהגרים מתווכחות זו עם זו ומטיחות האשמות זו בזו, וכמה מהן מסרבות לשאת בנטל קליטת המהגרים; איטליה יוצאת נגד צרפת שיוצאת נגד בריטניה שיוצאת נגד חוקי ההגירה של האיחוד האירופי שיוצא נגד יוון שמצבה דומה למצבה של הונגריה שהוזהרה על ידי אוסטריה וגרמניה.

לפי נתוני האו"ם, ארבעה מיליון פליטים סורים נמלטו מאימת המלחמה בארצם למדינות סמוכות, מהם 1.8 מיליון פליטים שוהים על אדמת טורקיה ומתכוונים להמשיך לאירופה. עוד 7.6 מיליון סורים שנעקרו מבתיים עדיין כלואים בסוריה וממתינים לשעת כושר לברוח ממנה. הפליטים הסורים מקבלים במהירות רבה מעמד של מבקשי מקלט בשל ההסכמה הברורה של הרשויות באירופה כי הם מגיעים ממדינה מדממת.

המהגרים, שחייהם היו חסרי תוחלת בארצות המוצא שלהם, אינם נבהלים מן התנאים הקשים הצפויים להם בתקופה הראשונה להגעתם לאירופה. כי מה הם קשיים אלה לעומת התלאות וסכנות המוות שמהן נמלטו?

35

מיום ליום הבעיה מחריפה. לדוגמה, יוון היא התחנה הראשונה של המהגרים במסע ההגירה אל שאר מדינות אירופה. בכל יום מאות מהגרים מגיעים ליוון. רובם נדרשים לעבור ארבעה קילומטרים בים בדרכם מטורקיה בסירות משוטות, סירות מתנפחות או גרזאות שטות. אלפי מהגרים שוהים תחת כיפת השמים בחום ובקור בחופים שאליהם הגיעו.

המהגרים המציפים את החופים של איי יוון מבריחים את אחרוני התיירים מן המדינה, ובעקבות זאת נפגע קשות ענף התיירות ביוון. ענף זה הוא 20% מהתל"ג* של המדינה, ופגיעה בו מקשה על ההתאוששות של יוון מן המשבר הכלכלי שבו היא שרויה.

40

בעת האחרונה הקצתה הנציבות האירופית למדינות האיחוד האירופי 2.4 מיליארד אירו לחמש השנים הבאות כדי להתמודד עם תופעת ההגירה. התקציב מיועד לבניית מרכזי קליטה למהגרים ולשילובם בחברה מחד גיסא, ולשיפור הפיקוח על הגבולות ולתקצוב תכנית לגירוש מהגרים שלא אושרה בקשתם למקלט מאידך גיסא.

45

* תל"ג – תוצר לאומי גולמי. הערך הכספי של כל הסחורות והשירותים שיוצרו במדינה וההכנסות של המדינה שמקורן בחו"ל.

טקסט ב - ריאיון עם אבי פרימור*

(מעובד על פי קולינס, ר', בארי, ח'. דרום תל אביב פינת בודפשט, יתד נאמן, כ' באלול תשע"ה)

זה שנים רבות אירופה היא יעד מועדף של מהגרים מן המזרח התיכון ומאפריקה. בעבר ניסו מדינות אירופה להתעלם מהגירה זו מכיוון שחשבו שזרם ההגירה ייפסק. לא כן עכשיו.

האם חלה עלייה תלולה ופתאומית בזרם המהגרים המגיעים לאירופה?

כן. השנה מצפים ל-800 אלף עד מיליון מהגרים במערב אירופה בלבד, לעומת 400 אלף מהגרים שהגיעו אליה בשנה שעברה. כלומר בשנה אחת נרשמה עלייה של 200%-250 במספר המהגרים. טבעי שבעקבות עלייה זו הבהלה הולכת וגוברת.

מהי הסיבה לעלייה התלולה במספר המהגרים דווקא בעת האחרונה?

זרם המהגרים גובר בשל מגוון סיבות: המשבר בסוריה, חוסר השקט בלבנון, מלחמות האזרחים בעירק ובלוב וכן הבעיות באפריקה. צריך להבין – פליטים אינם בורחים לאי-שם. כשהם נמלטים מבעיות הם מחפשים מקום נוח. שום פליט מסוריה לא יברח לכיוון רוסיה, ודאי שלא לאוקראינה. מערב אירופה הוא היעד הנכסף שלהם. הם מחפשים עבודה, סיוע הומניטרי ודמי כיס – עד שימצאו מקורות פרנסה. את אלה הם יכולים למצוא בכמה מן המדינות העשירות במערב אירופה, כמו גרמניה ואוסטריה.

מדוע האירופים מאפשרים למהגרים הרבים לבוא בשעריהם?

ראשית לקחי העבר. נוסף על כך האירופים זקוקים מאוד לידיים עובדות. במדינות כמו גרמניה, אוסטריה וכמה ממדינות סקנדינביה הזדקנה האוכלוסייה, ורוב המהגרים הם צעירים בגיל העבודה, והם מוכנים לעבוד גם בעבודות פשוטות בשכר נמוך.

מי עומד בימים אלה בראש המתנגדים למהגרים – השלטונות או האזרחים?

היחס של השלטונות, בעיקר בגרמניה, הוא הומניטרי. בגלל השואה הם רוצים להוכיח לעצמם ולעולם שגרמניה של היום אינה ממשיכת דרכה של גרמניה הנאצית. ההתנגדות מגיעה מלמטה, מן האזרחים המתקוממים נגד הנוכחות של מהגרים רבים ברחובות הערים, וכן מגורמים פוליטיים, לאומנים קיצוניים המגבירים את ההתנגדות למהגרים.

בשל הזעם של האזרחים המנהיגים האירופים מצהירים הצהרות שאינן עולות בקנה אחד עם עקרונותיהם ועם תפיסת עולמם הבסיסית. כך לדוגמה על אף הגישה ההומניטרית של קנצלרית גרמניה היא קראה לפזר את הפליטים בין מדינות האיחוד כדי שלא רק גרמניה תישא בנטל. קריאה זו נבעה מן הלחץ של האזרחים.

ראוי להעיר כי לפי האמנות והחוקים הבין-לאומיים, אירופה אינה מחויבת לקלוט בשטחה את כל המהגרים, אלא רק פליטים שנמצאים בסכנת חיים. אבל במקרים רבים אי-אפשר לדעת מי אכן נמצא בסכנת חיים. רבים מן המהגרים מתחזים לפליטים הנמצאים בסכנת חיים אף על פי שהם אינם כאלה. אסור לשכוח שהאירופים עצמם, כאמור, זקוקים להגירה הזאת – גם אם לא בסדר הגודל הזה. אבל בהחלט צריכים.

* אבי פרימור היה שגריר ישראל באיחוד האירופי, בבלגיה, בלוקסמבורג ובגרמניה. כיום הוא ראש המרכז ללימודים אירופיים באוניברסיטת תל-אביב.

האם אין חשש שעם זרם המהגרים יחדרו לאירופה גם פעילי טרור?

אפשר לומר זאת על כל הגירה. השאלה היא מה הממדים. אירופה די פתוחה, ואם רוצים אפשר להיכנס אליה באמצעות מסמכים מזויפים. מחבל לא צריך להתחפש לפליט כדי להיכנס לאירופה.

האם יש סיכוי של ממש לעצור את זרם המהגרים? האם יש תכניות בעניין זה?

עד היום לא הייתה כל מדיניות בעניין. המדיניות של אירופה הייתה מדיניות של בת־יענה. גם בשל התקווה שהתופעה תצטמצם או תחלוף מאליה וגם בשל הצורך של מדינות אירופה בידיים עובדות. אני מעריך שכעת הן מגיעות לרוויה, ולכן סביר שיגבשו מדיניות חדשה.

לדעתי, האירופים לא יוכלו לעצור לחלוטין את זרם המהגרים, אולם הם יוכלו להאט את קצב ההגירה. על פי המנטליות של אירופה, לא תיתכן הקמת חומה סביב היבשת. זה פשוט לא רלוונטי. אני מניח שיימצאו דרכים להאט את קצב ההגירה, למשל השקעה במדינות המוצא כדי למנוע ממהגרים פוטנציאליים לעזוב אותן. אני צופה שהבעיה לא תיעלם. מדינות אירופה יצטרכו לגבש מדיניות מעשית יותר ולתאם ביניהן דרכי פעולה כדי להתמודד עם הבעיה.

35

40

טקסט ג - מאמר

העולם רועש וגועש

(מעובד על פי אברהמי, ע'. העולם רועש וגועש, יתד נאמן, ט"ז באלול תשע"ה)

- מי שמתבונן בכותרות העיתונים של השנה האחרונה מתוודע לכמה מן התהליכים המתרחשים בעולם, העשויים להביא לתפניות היסטוריות אדירות. אחד מן התהליכים הבולטים הוא הגירת המונים למדינות אירופה. מתברר שכל ההתרחשויות במדינות אירופה עד כה היו רק קדימון להתרחשויות שעוד עלולות לקרות. עד כה נעשו רבעים שלמים בערים הגדולות במערב אירופה לאזורים של מהגרים בלבד, והם חסומים אפילו בפני המשטרה המקומית, אולם כעת מדובר באיום דמוגרפי על מדינות מסוימות.
- 5 אין ספק שבמבט ראשון קשה למצוא דופי ברצון של האירופים לסייע לבני אדם אומללים המבקשים לעצמם מפלט לאחר שחוו תלאות רבות במדינות כמו ניגריה, אפגניסטן ובעיקר סוריה. אולם הניסיון מלמד שקשה מאוד לשפוט את התהליכים הללו לפי תמונת הרגע, שבה הם נראים כפליטי חרב חסרי ישע הזקוקים לעזרה. במקרים רבים מתברר שאין מדובר בפליטים כאלה אלא במהגרים הרוצים לשפר את תנאי חייהם. לא אחת לאחר תקופה של התאקלמות וצבירת ביטחון עצמי
- 10 להתמודדות עם הִזְרוּת, יש מהגרים המרגישים בבית ומנסים להעתיק למקומות מושבם החדשים את תרבותם, ויש היוצאים לפרשות דרכים ומלסטמים את הבריות. כמו כן סביר מאוד שגופים המנהלים מלחמה נגד העולם המערבי ותרבותו, מנצלים את תנועת ההגירה ההמונית ומחדירים בחסותה תאים חתרניים, המונחים לפעול בשעת כושר נגד המדינות המארחות אותם. לאיומים חמורים אלה יש לצרף
- 15 את ההתמודדות על מקומות עבודה ואת האיום על רווחתן של האוכלוסיות המארחות. אלו הם חלק מן האתגרים שמציבה תופעת ההגירה הזאת.
- זרם ההגירה הנוכחי אינו משאיר מרחב תמרון גדול, ואם לא ייעצר במהרה יש לחשוש שקרבה התמודדות בלתי נמנעת על אדמת אירופה. במקרה כזה יש חשש מפורענות חסרת סייגים וגבולות, שעלולה לשנות את המפה של אירופה ואף של העולם כולו, שכן אי־אפשר לדעת מי ישלח את ידו ויתערב במה שיקרה.
- 20